

En anden by eller mere af det samme

Henrik Valeur, 2022

Tak for anmeldelsen af min bog *En anden by* i Arkitekten.¹

Der er tale om en lille debatbog, som er kritisk overfor den nuværende developer-drevne og teknokratisk styrede byudvikling. Jeg tillader mig derfor, at tage det som et kompliment, når anmelderen skriver, at: ”Den stiller flere spørgsmål, end den besvarer”, for er det ikke netop det en debatbog skal?

Også det at bogen har været ”et frustrerende bekendtskab” for anmelderen, og fremstår som ”en rodebutik”, tager jeg som komplimenter. Virkeligheden er noget rod og det kan være frustrerende at prøve at løse nogle af de mange knuder op og binde nogle af de mange løse ender sammen, men er det ikke bedre at gøre forsøget, end at foregive vi har styr på det hele?

Jeg er fuldt ud bevidst om, at det ikke har været anmelderens hensigt, at komplimentere min bog, hvilket sådan set er fint nok. Vi skal have lov at se tingene forskelligt og til at have forskellige meninger om dem.

Som anmelderen rigtigt skriver, lægger jeg op til ”en friere udvikling af byerne, hvor folk har langt større indflydelse på udformningen af deres fysiske omgivelser” – en mere *rodet* by om man vil. Det betyder dog ikke, at jeg ønsker at ”afskaffe byplanlægningen som disciplin,” tværtimod argumenterer jeg netop for, at planlægningens processuelle fokus er af meget stor betydning for arkitekturen, og at det desværre alt for længe er blevet underprioriteret i både uddannelse og praksis.² Selvom jeg således ikke ønsker at afskaffe faget, ser jeg dog et stort behov for at

---

1. Arkitekten 10/2021.

2. Valeur, H. (2021) *En anden by*. København, Arkitekturforlaget B, s. 72-74.

gentænke det.

Det er også rigtigt, at jeg ikke er tilhænger af ”den teknokratiske ekspertkultur”, men det at give folk større indflydelse udelukker da bestemt ikke involveringen af eksperter. Det kræver blot, at man også gentænker ekspertens rolle. Forsøget med bilfrihed i Badensgade blev jo netop skabt af beboerne selv i samarbejde med mange forskellige eksperter. Beboerne er i øvrigt også selv eksperter.

Det er ærgerligt, at anmelderen i den grad misforstår bogens intentioner og fejllæser dens pointer, men det er jo ikke helt ualmindeligt, at der blandt (unge) akademikere er en tendens til at presse andres tanker og ideer ned i nogle kasser, som i størrelse svarer til omfanget af ens egne erfaringer og erkendelser.

Som det flere gange fremhæves i *En anden by*, lever vi i en verden, som er præget af stadig mere ekstrem social uretfærdighed og stadig voldsommere ødelæggelser af naturen. Sammenhængen mellem disse udfordringer illustreres tydeligt af en aktuel statistik, som viser, at en englænder nu på 2 dage udleder mere CO₂, end en congoleser udleder på et helt år.³

Hvis dette skal ændres – og det er der jo desværre mange privilegerede, som ikke ønsker – vil det kræve fundamentale forandringer af vores samfund og individuelle liv, hvilket i høj grad vil sige af vores byer. Deraf titlen *En anden by*.

Jeg har ikke nogen enkle løsninger på hvordan man gør, og det synes at frustrere anmelderen, for min ”arkadiske vision om en selvgroet by i civilisatorisk bakgear er påfaldende fattig på formulering af alternative løsninger.”

Jeg synes man bør være varsom med at bruge begreber, som historisk er blevet anvendt til at retfærdige udryddelsen af millioner af såkaldt uciviliserede mennesker, som levede i en såkaldt arkadisk verden, men lad nu det ligge. Og dog, den nedladende holdning til – og uvidenheden om – de andre og det andet, er et dybt

---

3. Se: <https://www.theguardian.com/global-development/2022/jan/28/west-accused-of-climate-hypocrisy-as-emissions-dwarf-those-of-poor-countries>.

problem i vores kultur.

Men anmelderen nævner faktisk nogle ”alternative løsninger” fra bogen, hvor jeg ”taler dels for ‘gradvist at lade byen flytte længere væk fra havet’,” og, med henvisning til den flydende fristad i Erdkehlgraven, ”for en nomadisk letvægtsby på vandet”. Og spørger så, om der ikke er ”meget større perspektiv – også æstetisk – i f.eks. kunstnergruppen N55’s eksperimenter med billig, mobil bosætning? Eller i de visioner, som kollektivet Flydende By har stået for, og som har resulteret i konkrete prototyper for affaldssortering?”

Jeg synes N55 og Flydende Bys eksperimenter og visioner er ekstremt interessante, og der er brug for meget mere af den slags, men for at svare anmelderen så nej, løsningen på havvandstandsstigninger og udstødelse af marginaliserede befolkningsgrupper fra byerne, som er de udfordringer mine ”alternative løsninger” forholder sig til, er ikke ”æstetiske” boliger og affaldshåndtering.

Det er ikke for at latterliggøre anmelderen, at jeg nævner dette, men fordi det illustrerer et andet grundlæggende problem, som er, at man ved at opstille falske modsætninger og fordreje problemstillingerne, kan skabe så meget forvirring, at det bliver umuligt, for alvor at ændre noget som helst.

Denne artikel har været publiceret som kommentar i Arkitekten, 1 februar 2022.

This article may be copied or reprinted for noncommercial purposes as long as proper citation standards are observed (author, title, date).